

NÉPI EGYSÉG

POLITIKAI NAPILAP
Felolvas szerkesztő:
Kurkó Gyárfás
Bejegyezve a brassói törvény-
széken G. II. 1768/1944 szám alatt
Engedélyezte: Cenzura Militară
a Presel sub No. 1437. 7. X. 1944

Román diákok a Györfy-kollégiumban

A budapesti Györfy-kollégium két ösztöndíjas helyet tart fenn romániai román nemzetiségű egyetemi hallgatók számára — hangzott lapunk tegnapi rövid híradása. Ne menjünk el közéjük, hanem a napirendjénél is fontosabb feladatokkal foglalkozzunk. A kollégiumban a diákok nemcsak a tanulmányok elvégzésére, hanem a kultúránk megőrzésére is törekednek. A kollégiumban a diákok nemcsak a tanulmányok elvégzésére, hanem a kultúránk megőrzésére is törekednek.

A Györfy-kollégium már a demokrácia ünnepeire készül. A kollégiumban a diákok nemcsak a tanulmányok elvégzésére, hanem a kultúránk megőrzésére is törekednek. A kollégiumban a diákok nemcsak a tanulmányok elvégzésére, hanem a kultúránk megőrzésére is törekednek.

A kollégiumban a diákok nemcsak a tanulmányok elvégzésére, hanem a kultúránk megőrzésére is törekednek. A kollégiumban a diákok nemcsak a tanulmányok elvégzésére, hanem a kultúránk megőrzésére is törekednek.

A kollégiumban a diákok nemcsak a tanulmányok elvégzésére, hanem a kultúránk megőrzésére is törekednek. A kollégiumban a diákok nemcsak a tanulmányok elvégzésére, hanem a kultúránk megőrzésére is törekednek.

A kollégiumban a diákok nemcsak a tanulmányok elvégzésére, hanem a kultúránk megőrzésére is törekednek. A kollégiumban a diákok nemcsak a tanulmányok elvégzésére, hanem a kultúránk megőrzésére is törekednek.

A kollégiumban a diákok nemcsak a tanulmányok elvégzésére, hanem a kultúránk megőrzésére is törekednek. A kollégiumban a diákok nemcsak a tanulmányok elvégzésére, hanem a kultúránk megőrzésére is törekednek.

Lélekemelő ünnepségen rótt le a romániai magyarság kegyeletét a szabadságharc 13 tábornoka vértanúságának városában

Felavatták a 13 aradi vértanu emlékművét — „A magyar szabadságharc bukásának tanulságaként a dunai népek szövetségét hirdetem” — mondotta a propagandaügyi minisztérium kiküldöttje

(Arad) A 13 aradi vértanu napját Arad magyarsága nagyszabású ünnepéssé ültette meg. Szombaton délelőtt a Magyar Népi Szövetség aradi szervezete ünnepélyesen megnyitotta aradi erekléymúzeumát. A kulturpalota nagyertermében délután nagygyűlést tartottak a szabadságharcos tábornokok emlékére. A közönség zarándoklása az erekléymúzeumba már szombaton megkezdődött és vasárnap olyan nagy volt az érdeklődők száma, hogy hosszú sorokba kellett felrakoztatni a bebozsításra váró közönséget. Arad város magyarságának legcsélesebb rétegei voltak éppen csak ezen a napon ocsudtak fel az elmúlt idők kisebbségi érzületéből. A Kulturpalota zsufolóság megteit nagyertermében szombaton délután a textilgyári munkások zenekara Beethoven gvaszindulójával nyitotta meg az ünnepséget. Az Egyesült Nemzetek zászlójával, valamint a román, magyar jugoszláv színekkel ékesített nagyerterm szinpadán fekete és vörös drapériák között, román és magyar nyelven Petőfi idézet ragyogott:

„Érted haltak szent világszabadság!”

Perényi János, a kolozsvári Állami Magyar Színház művésze Ady Endre és Illyés Gyula verseiből szavalt. Ezután Kurkó Gyárfás, a Magyar Népi Szövetség országos elnöke lépett a szinpadra, és ünnepi beszédben emlékezett meg a magyar demokrácia 13 katonavértanujáról.

— A Vörös Hadsereg győzelme — mondotta Kurkó Gyárfás — örökre véget vetett az imperialista elnyomásnak és a t. j. f. sz. bad. It. népeknek ma me. valóságban a demokráciát, amelyért szabadságharcos hőseink ezeltől 96 esztendővel vértanuhaltak.

A tomboló lelkesedéssel fogadott beszéd után Stoica Nicolae, a propagandaügyi minisztérium kiküldöttje a Groza kormány nevében üdvözölte az ünnepi nagygyűlést.

— A dunavölgyi népek történetében — mondta a román szónok — az együttélő népek legjobb fiai mindig együtt küzdöt-

tek az önkényuralom ellen, Ma különösképpen tanulunk kell a magyar Kossuth és a román Bălcescu tanításaiból. Ma a magyar szabadságharc bukásának közös tanulságaként, a dunai népek szövetségét hirdetem.

A mély benyomást keltő román testvéri nyilatkozat után Halmos György zongoraművész Bartók és Liszt műveiből adott elő, majd Szentimrei Jenő olvasott fel verseiből.

Az aradi vértanukról Balogh Edgar (aradi történelmi előadást).

— Az aradi vértanuk emléket — mondotta, — bemocskolta a kiegyezés megalkuvó szelleme, a hős honvédek nevét a németek rablőhadjárataiban való zsoldos részvétel. Ma azonban a magyar nép, a mely a szabadságharcos idők újraébredését éli a demokráta Magyarországon, ép úgy kiveti magából a sovínizmust, mint ahogyan itt a demokráta Romániában is

együtt kíván küzdeni román szövetségeseivel a reakció utolsó maradványainak lebirására.

Az ünnepélyes hangulat tetőfokát érte el, amikor a hallgatóság lelkes tüntetése közben Ordinski örmagy emelkedett szószárra, s mint a román hadsereg képviselője méltatta a szabadságharc vértanuhaltait hősöknek nagy történelmi áldozatát. Az előadást állandóan megszakító viharos taps közepette a szónok előadását ezzel a magyar szóval fejezte be: „Szabadság!”

Román részről a Hazafiak Szövetségének alelnöke, Senescu György tartott történelmi előadást, majd a Magyar Népi Szövetség aradi énekkara a vértanuk emlékére szerzett gyászdal előadásával fejezte be az ünnepélyt.

Az ünnepelő közönség soraiban nemcsak az erdélyi magyarság, hanem a román egyházak és közigazgatás vezető személyiségei is megjelentek. Vasárnap délután az aradi egyházak gyásztisztviselőit tartottak, majd a küldöttség kivonult az aradi vár sáncai közé, az 1849 október 6-iki vértanuhalt színhelyére. Az elmúlt héten az aradi munkások és iparosok helyreállították az 1940-ben földig lerombolt emlékművet. A magas főemlékvénnyre helyezett gránitoszlopot már a felavatás előtt ellepték a lakosság virágai. Könnyező öreg földművesek hozták az első virágokat. A vértanuk lelkiüdvéért az emlékműnél P. Gábori Gyula ferencrendi atya, a Magyar Népi Szövetség intézőbizottságának tagja mondott imát, majd Kurkó Gyárfás országos elnök megköszönte az aradi magyarság önfeláldozó munkáját és felavatta az emlékművet.

Truman államelnök:

Nem merültek fel ellentétek a Szovjetszövetség és az Egyesült Államok között

Molotov és Bevin táviratváltása

(London.) A Reuter jelenti: A Daily Express című angol lap úgy tudja, hogy Truman amerikai államelnök szándékában van egy világbékeértekezlet összehívása, melyet a nagyhatalmak többsége már el is fogadott volna. Az angol lap szerint a világbékeértekezlet összehívására máris számitanak diplomáciai körökben. Ugyancsak a Daily Express szerint az értekezlet összehívása előtt Sztálin vezértábornagy, Truman államelnök és Attlee angol miniszterelnök ismét találkoznak, hogy személyesen tárgyalják meg a szönyegre kerülő kérdéseket.

Washingtonból jelentik: Truman államelnök tegnap este fogadta az újságírókat és hangsúlyozta, hogy a külügyminiszterek londoni értekezletén az Egyesült Államok és a Szovjetszövetség között nem merültek fel ellentétek, mint ahogy azt egyesek állítják. Azt is a leghatározottabban megcáfolta, hogy a szövetséges nagyhatalmak között való együttműködés Londonban kudarcot vallott volna.

— Ha mégis akadnak olyanok, — mondotta Truman államelnök — akik azt állítják, hogy a londoni tanácskozások kudarcba fulladtak — annak csak egy oka lehet — az, hogy az Egyesült Államokban kedvezőtlen beállításban ismertették a szovjet álláspontját.

Az angol külügyminiszter is reménykedik a további tárgyalások sikerében

(London.) Molotov szovjet külügyi népbiztos a külügyminiszterek londoni értekezletéről visszaérve táviratot intézett Bevin angol külügyminiszterhez, melyben ama reményének adott kifejezést, hogy a londoni tanácskozásokon felmerült véleménykülönbségeket rövidesen sikerül tisztázni. Bevin angol külügyi-

ciót a külügyminiszterek londoni értekezletével kapcsolatban, hanem megelégszik a külügyminiszter expozéjával.

A Szovjetszövetség nem hajlandó Argentínával tárgyalni

(Moszkva) Az argentin kormány az utóbbi időben hatalmas erőfeszítéseket tesz, hogy a szovjetkormány felvegye vele a diplomáciai kapcsolatokat. Az argentin kormány erőfeszítései azonban eredménytelenek maradtak, mert a szovjetkormány bejelentette, hogy nem hajlandó a diplomáciai kapcsolatokat felvenni a jelenlegi fasizta argentin kormánnyal.

Titkolóznak Francoék

(London) Madridi jelentés szerint a fasizta spanyol kormány tagjai a legnagyobb titoktartás mellett folytatják a hat nappal ezelőtt megkezdett minisztertanácsukat. A miniszterek még a minisztertanács napirendjéről sem hajlandók felvilágosítást nyújtani.

A munkáspártok győzelme Norvégiában

(Oslo) A norvégiai választásokon az eddig beérkezett jelentések szerint, az egyesült munkáspártok: a Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt nagy győzelmet arattak. Az Egyesült Munkáspártok a legtöbb mandátumot a liberálisoktól hódították el.

Tanuljunk a történelemből!

Az alább következő beszédet a brassói MNSZ október 6-i ünnepségén mondotta el román és magyar nyelven Silca Sever mérnök, a Hazafiak Szövetségének vezetőségi tagja, aki ezúttal az egész brassói demokráta románság képviselőjében jelent meg az ünnepélyen. A beszéd emelkedett szellemisége, helyes történelmi szemlélete bizonyították arra, hogy a magyar és román demokrácia — a két nép közé emelt mesterséges válaszfalak ledöntése és a reakció új cselvetéseinek kikerülése után — meg fogja találni az utat a tökéletes és zavartalan együttműködésre a dunai népek jobb jövője érdekében.

A negyvennyolcas magyar szabadságharc 13 vitéz tanú halálának évfordulóján mi, románok is részvesszünk a baráti magyar nép fájdalmas, de egyetemes örömműnnyel. Mert boldogság az, ha tudjuk, hogy mindig voltak jeles férfiak, akik harcoltak a nép szabadságáért szembeszálltak a sötét reakcióval és feláldozták magukat az igazságért és a demokráciáért. Ezek a férfiak nem lehettek sovinszíták, mert aki kész meghalni a saját népének szabadságáért, értékelni tudja más népek szabadságát is.

E nap azonban a fájdalom napja is, mert orvul meggyilkolták a szabadság 13 hősét és ezzel hosszú évekre gátat emeltek a haladásnak, a demokráciának. Nekünk románoknak is van sok ilyen vitézünk, akik hasonló módon estek el a szabadságért és az igazságért. Tudjuk, hogy mi a rabság, különösen mi, erdélyi románok éreztük a sovinizmus és imperializmus nyomását, ami ellen a 13 aradi vitéz is az utolsó csepp vérgig küzdött.

A magyar vitézünk aradi, a román memorandisták szegedi szenvedése az a oment, amely a magyar és román demokráciát szorosan összefogja. Élő példák ezek arra, hogy más nemzetek elnyomása, legázása bűn, amelyet ki kell irtani a lelkünkben. Tanuljunk a történelemből, a rabok és népek igaz történetéből és ez a történelem legyen a névtelen sokaság bibliája. Semmisítsük meg a hazug és elfogult történelmet, amely a grófok és bojárok bérenceinek alkotása, azoké, akik a népek szenvedéseiből mindig hasznot tudtak húzni, azoké, akik a rabok vérvél kalmárkodtak évezredekig át. És ha most az aradi vitézünk emlékünnepségéről felelünk, kesünten elávozunk, ne vegyük az itt elhangzott szavakat üres beszédnek, hanem próbáljuk átérteni azok igazi értelmét. Vizsgáljuk meg a lelkünket és harcoljunk mi is azokért az eszmékért, amelyekért az aradi vitézünk is feláldozták magukat. Becsüljük meg a hazafiak vitézságát, akiket csak most fog a történelem igazolni, de szenteljük egy pillanatot a névtelen tömeg emlékének is, amely a szabadság oltárán velük együtt áldozta fel fiatal életét.

Éljen a román és magyar demokrácia testvérisége!

Astra Mozaó Brassó

Csütörtök, október 4-től

Karády Katalin

A MACHITA

című filmben.

Ragyogó kiállítás, zenés, monumentális képmű.

Főszerepben:

Petrovich Stanislav
Balló Elemér

Előadások naponta 3 órától folytatódólagosan.

Kereskedők figyelmébe!

Rövid- és galanteri áruk nagy választékban „Progres”-nél,
Brassó, Hirschert utca 1.

Letartóztatták Sepsiszentgyörgyön a fasiszta torjai Apor bárót

(Sepsiszentgyörgy, a N. E. tudósítójának távbeszélőjele: Néhány héttel ezelőtt hosszabb cikkben foglalkoztunk a reakciós-fasiszta torjai Apor Péter báró személyével és rámutattunk, hogy háromszéki főispánsága idején milyen lelketlen eszközökkel ragadta ki a kézdíszentkeresztű gazdák kezéből a közszeg gazdasági életének a fellendítésére keservesen vásárolt gazdasági gépeket. Őt év óta a megkínáltított gazdák mindent megkíséreltek, de a kedvező döntést a féltelmes Apor báró irányította a vármegyében és a reakciós minisztériumokban nem sikerült kieszközölni. A közelmúltban a kézdíszentkeresztű járásbírószágon kérték tőle a döntést, de a bíróság mindkét felet kibékülésre utasította. Ez a kibékülés a makacs Apor báró miatt nem volt lehetséges.

A Népi Egységnek ebben az ügyben való felszólalása éppen ezért jelentett általános visszhangot Háromszéken. A cikk megjelenése után a viharvert báró nyomban Szentgyörgyön termelt fiával és szervezettől szervezetig kilincseltek, hogy igazolásokat szerezzen bizonytalan ügye sikeres befejezése érdekében. A Népi egység cikkére azonban a hatóságok tüzetesebb vizsgálat alá vették az Apor-aktákat, majd pénteken váratlan fordulat állt be az ügyben. A rendőrség beidézte a báró urat és nyomban le is tartóztatta.

Közben a kolozsvári néptörvényszéktől is befutott a vaskos Apor-akta, amelynek kivizsgálása folyamatban van. Így Apor báró sorsa végső fokon a kolozsvári néptörvényszék kezébe van letéve, amely ítéletet a nép nevében és a demokrácia jegyében hozza meg. Értesülésünk szerint a kézdíszentkeresztű gazdák most a vármegye irattárából kiemelték azt a híres aktát, amellyel tönkretették őket és újból benyújtották a kézdíszentkeresztű járásbírószághoz hatálytalanság végett.

Brassói kiküldöttek részvételével:

Csikszeredán is megalakult a kisiparosok szervezete

(Csikszereda) A csiki iparosság megértette az idők szavát. Belátta, hogy tenger bajiából csakis úgy tud kilábalni, ha szervezkedik és szervezetbe tömörülve védi meg jogait. Ezért vasárnap délelőtt a Vigadó mozgóképszínház nagytermében megalakult a Csikszeredai Önálló Iparosmesterek Szervezete.

A gyűlésen, amelyen a csiki iparosság nagyszámú részt vett, a brassói iparosok szervezetét Tótor János elnök, Jakab János ügyvezető elnök és Szabó János főtitkár képviselték.

Elsőnek Szakács Mátyás az eddigi iparügyi elnök szólt fel. Örömmel köszöntötte a brassói iparosság képviselőit, majd megállapította, hogy eddig a kisiparosság nem volt megszervezve, így a gazdasági bajok ellen nem tudott kellő erővel védekezni. A Groza kormány azonban lehetőséget adott a kisiparosság szervezésére. Szükségesnek látja hát, hogy együttes erővel induljanak a küzdelemben.

Tótor János ezután a brassói szervezet megalakulásának történetét adta elő. Majd megemlítette, hogy a csiki iparosságnak jogsúlt panasza az adózás kérdése. Ugy látja, hogy a csiki iparosság sokkal magasabb adót fizet, mint a brassói iparosság. Tárgyalásokat folytatott a csikszeredai pénzügyvizsgátlóság vezetőjével, aki ígéretet tett: mindent elkövet, hogy a csiki kisiparosság sérelmei enyhüljenek. Ez az ígéret azonban nem elég, a jogos sérelmeket csak akkor lehet orvosolni, ha az iparosság meg is mondja bajait. Ezt pedig kizárólag szervezetben tudja megtenni.

Szabó János főtitkár ugyancsak a brassói iparosság szervezkedéséről beszélt. Hangoztatja, hogy annyi jogunk lesz, a mennyit magunknak ki tudunk harcolni. Adópanaszok jogosultak, hibás azonban a törvény, amelynek megváltoztatására

szükség van.

Jakab János újlag felszólal, az országos szövetség nevében. Hangoztatja, hogy különösen Csikban igen súlyos a kisiparosság helyzete. A bajokat a fasiszta-háború okozta, amely a vármegyében rengeteg kárt csinált.

Ezután több csikszeredai kisiparos panasza került megbeszélésre. Különösen nehézményezik az adózás visszásságai mellett a betegsegélyző kérdését. A kisiparosságtól ugyanis azt követelik, hogy április 1-től fizesse be saját maga és alkalmazottai után a betegsegélyző járulékot.

Trucza János betegsegélyzői igazgató felvilágosításai után a tisztikar megválasztására kerül sor. Elnöknek Szakács Mátyást, alelnöknek Moldován Jánost, és Sipos Ferencet, pénztárosnak Vezsenyi Józsefet, a fegyelmi bizottságba pedig elnöknek András Gyárfást, Berék Ferencet, Kiss Jánost és Filó Árpádot, a számvizsgáló bizottságba Szabó Dezsőt, Bedő Bélát, Mojzi Mihályt, Kedves Lajost, Péter Ferencet és Berék Ferencet, ügyésznek pedig Balogh Lajos dr-t választották meg.

Az egyes szakmák részéről: a bőriparosok részéről: Szócs Lajost, ifj. Rácz Istvánt és Márton Ignácot, a fémiparosok részéről Magyar Pétert, Bartha Jánost és Keresztes Gábert; a ruházati szakcsoport részéről Sipos Ferencet, Bodó Józsefet és Szakács Mátyást; az élelmiszeri szakcsoport részéről Moldován Jánost, Vass Gézát és Biró Ferencet, a faiparosok részéről Filó Árpádot, Kiss Jánost és Lázár Istvánt, a jénófalvi vegyes csoport részéről Zagoni Jenőt, Gegő Albertet és Erőss Andrást; a szentsimoni vegyes szakcsoport részéről Kispál Balázst, Illyés Józsefet és András Ignácot, a borbélyok részéről Katona Józsefet, Bocskor Károlyt és Tóbiás Ferencet választották meg.

A munkaügyi minisztérium kiegészítő közleménye a téli segéllyel kapcsolatban

(București.) A munkaügyi minisztériumban tárgyalások folytak az Általános Munkaszövetség és a Gyáriparosok Országos Szövetsége, az UGR képviselői között az alkalmazottak teli segélye kérdésében. E tárgyalások eredményeképpen a munkaügyi minisztérium a már közzétett közlemények kiegészítéseként az alábbiakat közli:

A téli segély megadandó az Általános Munkaszövetség által már megállapított és már közölt szabályok szemmel tartásával, ha az alkalmazott legalább két hónapja van a vállalat alkalmazásában és kötelezi magát, hogy a segély folyósítása után hat hónapig nem hagyja el munkahelyét. Ha a vállalat és az üzemi bizottság egyetértésben megállapítja, hogy a téli segély folyósítása egyrészt pénzben, másrészt elsőrendi szükségleti cikkekből is teljesíthető.

A téli segély összegéből az alkalmazott esetleges vállalati tartozásai nem vonhatók le. A téli segély a lehető legrövidebb időn

ből kifizetendő. Esetleges halasztás, amely nem haladhat meg 15 napot, csakis az üzemi bizottság beleegyezésével engedhető meg.

Az adókat a kisebb javadalmazású alkalmazottaknál a vállalat viseli, úgy, hogy az alkalmazott legalább 60.000 lej összeget tisztán kaphasson meg.

A jobb javadalmazású alkalmazottak téli segélyösszegét terhelik az adók, de csak oly mértékben, hogy legalább 60.000 lej kézhez kaphassanak.

A munkaadók nem kötelesek legkevesebb 60.000 lejre kiegészíteni a segélyt azon inasok esetében, akiknek segélyét 208 óra bérének és egyéb fizetési járulékaiknak erejéig szabták meg.

A falusi alkalmazottak téli segélye azonos a városi alkalmazottakéval. Az idénymunkások téli segélyösszegének nagyságát az illető szakszervezeti szervezetek a vállalatok szervezeteivel és az üzemi bizottságokkal egyetértésben állapítják meg.

A Népvédelem zeneestje Sepsiszentgyörgyön

(Sepsiszentgyörgy) A Népvédelem szeptiszentgyörgyi szervezete a háborús évek begyógyítása céljából kezdeményezett októberi havi gyűjtés-mozgalma során színvonalas zeneestet rendezett a Tilt-művek kulturterében. Az estélyi koncert Pál alkalmi beszédével vette kezdetét, amelyben ismertette az októberi gyűjtés mozgalom céljait a hadárva, rokkant özvegyek és elhurcoltak segítése érdekében. Ezután Molnár Károly tanár kitűnő előadásu hegedűszámai következtek, a tálly Jánosné zongorakísérete mellett. Közben színes balett gyönyörködte a közönséget dr. Debrecey Sándorné rendezésében, Dénes Rózsika, Fried Éva, H. Margit, Király Sárika, Kósa Ili és Pál Pirokka részvételével. Zongorán kísért Incze Etelka. Deák Lia tanárjelölt szavata egészítette ki a színvonalas előadást, melynek összekötő szövegét Schuller Sándorné mondta.

Városi dolgozók a faluért

Brassó bolonyai lakosok látogatása Arapatakon

(Brassó) A falusi és városi dolgozók közötti kapcsolat kimélyítése céljából, a városunk bolonyai városrészének munkásműveit heti vasárnapi munkaszünetükön látogatták meg a bolonyai lakosok. A látogatásokat a Brassó városi lakosok vezetése szervezte, a háromszéki megyei Arapa közszékház mentek és ott eredményes segmunkát végeztek.

Arapatak közszékház lakossága felerészről román, felerészben magyar, és a beérzett jelentések szerint a legteljesebb egyetértésben dolgozik. Külön elismeréssel említi az arapataki református lelkészek magyar hívei között kifejtett demokratikus működését és a segítség mellett a bolonyai lakosok munkáját lehetővé tette.

A bolonyai munkások az arapataki községnek háztartáshoz szükséges cikkeket, varrógépeket és gazdasági eszközöket juttattak, a nők ruhát és fehérműt varrtak. Meghaltak a panaszok türelme és kiállításra buzdították a községet. Kériék, hogy tartsanak ki házaiban a Groza-kormány mellett, amely legfőbb célja a nép boldogítása. Tekintettel az ideiglenes gyenge természeti viszonyokra, a bolonyai lakosság továbbra is kötelesek tartja, hogy a falusi lakosság gitségére siessen a legközelebbi cipőbáncsávitást vettek tervbe. Bolonyai roszsz lakossága egyébként már régebben óta hasznos munkát fejt ki, Brassó városának ebből a negyedéből került ki a legtöbb, legteljesebb férfi és nő, akik a hatalmas munkát végeztek mind a négy évtizedben lejjel könyvhét, mind a városi átvonuló foglyok élelmészése és gondozása tekintetében.

SZERVEZETI ÉLET

A MNSZ brassói szervezete október 13-án, szombaton este 8 órai kezdettel a táncparkett előtt műsoros előadást rendezett a Tellmann-gyár nagytermében. A jövendőbeli Népvédelmi Egyesület októberi havi segély-mozgalmának javára fordították.

A brassói magántisztviselők szakszervezete közli a tagjaival, hogy október 10-én, délután 6 órai kezdettel a Lóp 5 szám alatti székházában előadást tartanak a német érdeklő kérdésekben.

A brassói élelmiszeri munkások szakszervezete október 11-én, csütörtökön délután 4 órai kezdettel vezetőségi ülést tart a szervezett Kapu-utca 19 szám alatti székházában. Napirend: Jelentések, ellenőrző bizottság jelentése, szervezeti kérdések. A napirend fontossága miatt a vezetői tag megjelenését kéri.

A brassói Népvédelem belvárosi csoportja hétfőn, szerdán és pénteken a tökénapokat tart az egyesület Kút-utca 10. szám alatti székházában. Ez alkalmakkor az árva gyermekek részére harisny keztyűt, pullovert kötnék. Az egyesület kéri az asszonyokat és lányokat, vegyér részt mennél nagyobb számban a következő napokon az árva téli felruházása érdekében és hozzanak magukkal kötőanyagot.

A Magyar Népi Szövetség brassói tagozatába tömörült szakemberek felajánlották segítségüket Csikmegye gazdasági lehetőségeinek kihasználására

A háborús gazdálkodás nehézségeiből lassankint felelmez Csikmegye népe. Keresni kezd a lehetőségeket: miképpen tudja jövőjét biztosítani.

Vasárnap értekezlet volt a vármegye-háza nagytermében, amelyen számosan vettek részt. Az értekezletet abból az alkalomból hívták össze, hogy Brassóból a brassói MNSZ gazdasági bizottsága megbízásából megjelent Kónya József, továbbá Tókes István, Tordai Lajos, Várhegyi Ferenc mérnökök, valamint Balázs Tamás, a Schiel-gyár munkása, akik a brassói magyar szakemberek részéről felajánlották segítségüket Csikmegye gazdasági ujjaépítésére és iparosítására.

Az értekezletet Oláh Péter, a MNSZ országos szervezetének alelnöke nyitotta meg, majd Kónya József hangoztatta, hogy Csikmegyében rengeteg érték van, ezeknek a kihasználása azonban mindig legényi és idegen érdekeket szolgált. Itt az ideje, hogy végre a föld kincsei a népé legyenek, amely ezért verejtékeze munkálkodott.

A három lehetőség

Tókes István igen értékes tájékoztatójában hangoztatta, hogy a kezdet nehéz. Ez azonban nem szabad bennünket elretentessen. Majd Tókes István megemlítette, hogy a gazdasági lehetőségek kihasználására három lehetőség áll rendelkezésünkre: szövetkezeti, részvénytársasági és egyéni. Megemlítette, hogy legstírbesebb a vízierők felhasználása, amelyre a Schiel gyár munkásai máris két turbina elkészítését kezdték meg.

Csik egyike a leggazdagabb vidékek-

nek, fában és más gazdasági anyagokban igen nagy lehetőségek vannak. Célszerűnek találja a papírgyártás megkezdését, amely jólétet adna a megye minden egyes lakójának.

Tordai Lajos szerint elsősorban a kisüzemeket kell tovább fejleszteni és csak azután kell kutatnunk új lehetőségeket után.

Várhegyi Ferenc a munkásság, földművelés és az értelmiség összefogásáról szolt, Bálint testvér a szövetkezeti összefogás szükségességét hangoztatta, kifejtve azt, hogy a Groza kormány a gazdasági élet terén is szabadságot biztosított.

A szakemberek után elsőnek Kozán

Szakemberek és szállítóeszközök

Mátyás József, a MNSZ csekefalvi tagozatának elnöke az alsziki villamosítás kérdését hozza fel. Itt rengeteg van, amely azonban teljesen pusztnak indul, ha megmentésére nem gondolkodunk.

Kopacz Tamás polgármester szakembereket sürget. Ugyanígy értelemben szolt Kurkó Béni is, aki a munkába az értelmiség bevonását sürgeti.

A megbeszélések során felvetődött a len- és gyapjúfeldolgozó ügye is. Bejelentést történt Ferenc Imre alispán részéről, hogy vannak erre alkalmas gépeink, azonban használaton kívül. A menaszki lenfeldolgozó átvételére a sepsiszentgyörgyi textilművek ajánlatot is tettek. A somlyói gyapjúfeldolgozó üzem ugyancsak kihasználhatatlan hever és szakembereket vár. Imre Mihály dr. a szö-

Imre szolt fel. Előhozta azt, hogy az Olt körüli területekből körülbelül 25 ezer katasztrális hold van teljesen kihasználatlanul. Ennek oka az, hogy az Olt nincsen szabályozva, így egyre több s több terület önt el.

Kovács Károly dr. az Olt-szabályozás multjával foglalkozott. A szabályozás már ötven éve megtörtént, de a régi meder eliszaposodott, úgy hogy az Olt medre csaknem egészében holt medernek számít. Az iparosításban az andezitnek, amely beláthatatlan mennyiségben van a Hargitán, nagy lehetőségei vannak. Foglalkozott a továbbiakban a kőbányákkal, fűrészekkel, amelyek egykor egészen rendkívüli lehetőséget nyújtottak a csiki népnek.

vetkezeti kérdéshez szolt hozzá. Bejelentette, hogy rövidesen szövetkezeti szakember érkezik Csikba. Ő és az említett szakember minden szövetkezeti kérdésben az érdekeltek rendelkezésére áll.

Mások felhozzák, hogy nem áll rendelkezésre elegendő szállító eszköz, ásványvezeinket, a fát, valamint az építkezési anyagokat ezért nem lehet megfelelően értékesíteni. Általában az a vélemény alakult ki, hogy nem szabad nyersanyagot Csikból kivinni, hanem itt kell feldolgozni. Így munkát adunk néptünknek, egyuttal pedig mindent magasabb áron tudunk értékesíteni.

A tervek és lehetőségekre a brassói szakemberek válaszoltak. Hangoztatták, hogy a lehetőségek nagyok. Ezeknek megvalósítását maguk részéről mindenképpen elősegítik. A gyűlés a késő délutáni órákban ért véget.

(h. e.)

Véglegesítés előtt álló magyar tanítók figyelmébe!

A brassói magyar tankerületi főigazgatóság értesíti mindazokat a tanítókat és tanítóképeket, akiket a törvény véglegesítő „definitív” vagy „gradul II” vizsgára kötelez, hogy részükre a nemzetnevelési miniszter 94.704—1945 számú határozata alapján ez év október 15-én Nagyenyeden vizsgát tartanak. E vizsgát elhalasztani nem lehet, a főigazgatóság ezért kéri az érdekelteket, hogy a vizsgára az említett helyen és időben okvetlen jelentkezzenek.

Kivégeztek egy kegyetlenkedő volt magyar államtitkárt

(Budapest) A budapesti néptörvényszék a napokban tárgyalta dr. Hammer Ferenc, a hírhedt fasiszta pénzügyminiszteri államtitkár büntijét. Hammerre a tárgyalás folyamán mintegy kétszáz ártatlan ember halálának felelősségét bizonyították rá, akiket szadista hajlamánál fogva kizozott és meggyilkolásukban része volt. A tanuk egyöntetűen vallották, hogy Hammer lapáttal, bottal sajátkezileg vert agyon embereket, egyesekkel előre megásatta sirjukat, harmincfokos hidegben pedig éjjel fára mászatta a rábizott ártatlan embereket, ahol kukorékolniok kellett, amíg megfagyva le nem hullottak. A tanuk sorra fejére olvasták az emberi mivoltából kivetkőzött bűnözőnek embertelen magatartását, majd a perbeszédek elhangzása után a bíróság kötéltálati halálra ítélte. Hammer kegyelmet kért, miután azonban a kegyelmi tanács arra méltatlannak találta, tegnap délután negyed 5-kor a budapesti Markó-utcai fogház udvarán kivégezték.

Romániába megérkezett az első szovjet gabonaszállító vonat

(Bukarest, Rador) Megirtuk, hogy a Szovjetszövetségből vízi uton megérkeztek az első gabonaszállítványok. A szovjet kormány nagylelkűsége folytán Romániának kölcsönzött 30 ezer vasuti kocsi gabonának gyors leszállítása érdekében vasuton is megkezdődött a szovjet gabona leszállítása. Isasiba megérkezett az első szovjet gabonaszállító vonat, amelyet már ki is raktak. Ezt a gabonát Moldovának azokban a megyékben fogják szétosztani, ahol a régi készletek teljesen kifogytak és az új termés nem fedezi a szükségleteket.

Mit tartalmaz a román-csehszlovák gazdasági egyezmény

(Bukarest, Rador) A Románia és Csehszlovákia között létrejött kereskedelmi megállapodás jegyzőkönyvét aláírták. Az egyezmény értelmében Románia sőt és mangánércet szállít Csehszlovákia és ennek ellenében vasércet és gépeket kap.

Ehrlich és Nagy
aranyműves- és vésnök műhely

legmagasabb áron vásárol használt arany- és ezüst tárgyakat és drágaköveket.

Készít legmodernebb kivitelben karikagyűrűket, pecsétgyűrűket, óratokokat stb.

Telefon 1007.

Hogyan élnek a rács mögött, akik nemrég még a világot kormányozták?

Göring, Hess, Ribbentrop és Horthy Mik'ós a nürnbergi börtönben

(Brassó) Az angol-amerikai megszálló csapatok hadbírószámai meglették az előkészületet a háborús főbűnösök perének tárgyalására. A vezető náci bűnösök, akik nemrég még Európa urai voltak, most a nürnbergi börtön rácsai mögött várják az ítéletet. A nürnbergi börtönben 24 ismert náci vezető várja a leszállítás óráját, köztük Göring, a német légihaderő parancsnoka, von Ribbentrop külügyminiszter, az egykori persegűgynök, von Papen, a Führer „repülő” követe, Streicher Julius, az ismert antiszemita lapnak a főszerkesztője.

A tört nécivezérek az angol-amerikai fogházi szabályzat szerint szigorú, de emberi bánásmódban részesülnek. Egyedül takarítják celláikat, és csinálják meg ágyaikat. Az orvosok igen nagy szerepet játszanak az ismert náci bűnösök fogházi életében. Göringnél, mint ismeretes, elfogatásakor egy börtönben 20.000 paracdein labdacot találtak, amely gyógyszer a morfiomot pótolja. Göring elfogatása előtt idegességének csillapítására naponta 40 labdacot is bevett. A börtönben Göringet elvonó kezelésnek vetették alá. Más hasonló izü labdacot kapott s abban a hitben, hogy régi gyógyszerait szerzi, teljesen leszokott a veszedelmes morfiomos gyógyszeről.

A nürnbergi börtön cellái négyszer 4 méteres terjedelműek, három méter magasak. Mindegyikben ágy, asztal és szék van. A foglyok 25 deka dohányt kapnak havonta és ugyanolyan élelmiszert részesülnek, mint a nehéz testimunkát végző feyencek. Ezt a kedvezményt azért kapják, hogy a törvényszéki tárgyalásra jó testi állapotban legyenek. A napi élelmet az ajtó nyílásán nyújtja be a fogházőr. Kanálon kívül más evőeszközt nem kapnak, hogy ne legyen módjukban öngyilkosságot elkövetni. Ugyanaból a célból elvették nadrágszíjukat, cipőfüzűjüket, nyakkendőjüket és szemüvegeiket is csak nappal hordhatják. A fogházőrök minden 30 percben benéznek a cellába. A foglyokat minden nap orvos és fogorvos vizsgálja. Borbély is jár a börtönbe, azonban a cellából való távozásokat megvizs-

gálják, hogy ugyanazt a beretvát viszi-e amit magával hozott. A foglyok kétszer havonta irhatnak családjuknak, levelezésüket természetesen szigorúan ellenőrzik.

Egy budapesti lap munkársa interjút kért G. J. Cerbutól, az European Press Association nevű ismert londoni sajtóügynökség szerkesztőjétől, aki Nürnbergből indulva, Budapestet utazott át. Az angol újságíró elmondta, hogy a nürnbergi börtön háromszoros őrség védi a kiváncsiskodó tömeg elől. Göring és társai teljesen egykedvűen viselkednek s hírehamva sincsen egykori főbűnűknek. — egyedül Ribbentrop a magabizó.

A vádlottak védelmét két híres angol ügyvéd látja el. A védelem természetesen csak képletes, mert a náci vezérek súlyos bűneire még enyhítő körülményt sem lehet felhozni.

A napokban titokzatos angol repülőgép érkezett Nürnberg repülőterére. Hírek szerint a gép Hess Rudolfot hozta, akitnek ügyét szintén a többi háborús bű-

sével együtt tárgyalják.

Göring ügyében nemrég érdekes fordulat állott be. Elfogták titkárnőjét, aki felfedte azt a több tucatnyi rejtékelt, ahol az egykori „Luftwaffe” egykori főnöke Európá minden részéből összeszabolta kincseit rejtette.

Kesseling vezértábornagy, Guiderian tábornok, Gaunkel Fritz volt náci közlekedési miniszter, Ritter Hans gazdasági miniszter és Nagybanai Horthy Miklós, Magyarország volt kormányzója a Frankfurt melletti ober-russeri politikai átmenő-táborban várják a világ örvényszék ítéletét. A foglyok napi élelmiszer-adagja 1800 kalóriát tartalmaz. Annnyit, mint a volt német birodalom polgári lakosságáé. A táplálkozás és orvosi gondozás következtében a foglyok teljesen egészségesek. Legfeljebb lelkileg, gyökereiben betegek ezek a náci bűnösök, akik még nem is olyan régen, az egész világ közvéleményét megérlező ék kóroko ó tanaikkal...

(b. b.)

Hét magyar gimnázium működik a Délszláv Államszövetségben

(Arad) Az újdéki „Szabad Vajdaság” írja: „Közel háromszáz magyar tanítóra lenne szükség, hogy a magyar elemi iskolai oktatás megfelelően annak a nagyvonalu tervnek, amelynek megvalósítását a tartományi közoktatás maga elé tűzte. A magyar tanítóhiány pótlására szeptember elején Szabadkán, Zentán és Beskerekben tanító-előkészítő tanfolyam kezdődött. A tanfolyam hallgatóinak alkalmuk adódik véglegesíteni magukat a tanítói pályán.

Újdéken ugyanezkor egyéves segédtanári tanfolyam kezdődött.

Szabadkán megnyitották a magyar tanítóképzőt is, úgy hogy maga az államhatalom gondoskodik a magyar tanítónemzedék biztosításáról, amire nem volt példa a régi Jugoszláviában.

Az új iskoláékben különben hét magyar gimnázium nyílt meg: Szabadkán, Zentán, és Beskerekben nyolcosztályu gimnázium.

Magyarkanizsán, Adán, Topolyán és Kikindán négyosztályu. Most határozták el a zombori magyar gimnázium felállítását is. A régi Jugoszláviában a magyarságnak mindössze egyetlen gimnáziuma volt, Szabadkán.

Aláírták a román-lengyel gazdasági szerződést

(Bukarest) Amint már közöltük, befejeztek a Varsóban folyó román-lengyel gazdasági tárgyalások. A tárgyalási jegyzőkönyv aláírása után a román bizottság elutazott Varsóból. A bizottság vezetője Bukarestbe való érkezése után nyilatkozatot adott a sajtó számára.

Nyilatkozatában közölte, hogy a tárgyalások során főként a szállítási kérdések tekintetében merültek fel nehézségek, de a lengyelek szives magatartása ezt a

kérdést is megoldhatóvá tette. A szerződés értelmében Románia nemcsak szentet kap Lengyelországtól, hanem egyéb közszükségleti cikket is. A lengyel bizottság ígérete szerint mindent el fognak követni a szállítási nehézségek leküzdésére s így remélhető, hogy már a közeljövőben megkezdődnek a rendszeres szállítások. Az adás-vételi szerződések megkötése céljából rövidesen egy lengyel bizottság érkezik Bukarestbe.

NEPI EGYSÉG

Előfizetési díj postai kézbesítéssel egy hónapra 1000 lei

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.